

Ikt. sz.: EUB-40/37-2/2016.

EUB-24/2016. sz. ülés
(EUB-80/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2016. november 21-én, hétfőn 10 óra 03 perckor
az Országház főemelet 66. számú termében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Az elnök napirend előtti tájékoztatója</i>	5
<i>Az Európai Unió és Kanada közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás vitarendezési szabályaival kapcsolatban szükséges kormányzati lépésekről szóló H/12783. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	6
<i>Schmuck Erzsébet hozzászólása</i>	6
<i>Hozzászólások, vélemények</i>	7
<i>Schmuck Erzsébet reagálása</i>	8
<i>Határozathozatal</i>	8
<i>Tájékoztató az Általános Ügyek Tanácsa 2016. november 15-16-i ülésének egyes napirendi pontjairól</i>	9
<i>Takács Szabolcs Ferenc tájékoztatója</i>	9
<i>Kérdések, vélemények</i>	16
<i>Takács Szabolcs Ferenc válaszai</i>	19
<i>Magyarországnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződése módosításának kezdeményezéséről szóló H/12842. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	22
<i>Bana Tibor hozzászólása</i>	23
<i>Hozzászólás</i>	23
<i>Bana Tibor reagálása</i>	24
<i>Határozathozatal</i>	24
<i>Az ülés berekesztése</i>	24

Napirendi javaslat

1. Az Európai Unió és Kanada közötti Átfogó Gazdasági és Kereskedelmi Megállapodás vitarendezési szabályaival kapcsolatban szükséges kormányzati lépésekről szóló H/12783. számú határozati javaslat (Schmuck Erzsébet, dr. Hadházy Ákos, Iktóty István, Sallai R. Benedek és dr. Szél Bernadett (LMP) képviselők önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
2. Tájékoztató az Általános Ügyek Tanácsa 2016. november 15-16-ai ülésének egyes napirendi pontjairól

Előterjesztő: Takács Szabolcs Ferenc, a Miniszterelnökség európai uniós ügyekért felelős államtitkára
3. Magyarországnak az Európai Unióhoz történt csatlakozásáról szóló szerződése módosításának kezdeményezéséről szóló H/12842. számú határozati javaslat
(Magyar Zoltán és Bana Tibor (Jobbik) képviselők önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz), a bizottság elnöke

Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke

Bana Tibor (Jobbik), a bizottság alelnöke

Csöbör Katalin (Fidesz)

Gyopáros Alpár (Fidesz)

Firtl Mátyás (KDNP)

Dr. Józsa István (MSZP)

Tukacs István (MSZP)

Helyettesítési megbízást adott

Hollik István (KDNP) Firtl Mátyásnak (KDNP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Juhász László főtanácsadó

Dr. Tamás Csaba Gergely szakmai tanácsadó

Meghívottak

Hozzászólók

Takács Szabolcs Ferenc, a Miniszterelnökség európai uniós ügyekért felelős államtitkára

Schmuck Erzsébet (LMP) előterjesztő

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 03 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok, hölgyeim és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottságának ülését megnyitom. Köszöntöm képviselőtársaimat, az Országgyűlés Hivatalának munkatársait, köszöntöm szakértőinket és természetesen a napirendi pontok előadóit. Első teendőnk a határozatképeség megállapítása. Megállapítom, hogy az aláírt jelenléti ív alapján bizottságunk határozatképes.

Képviselőtársaim a törvényi előírásnak megfelelően múlt hétvégén megkapták az írásbeli előterjesztésemet a napirendi pontokra vonatkozóan. Három napirendi pontot szeretnénk ma megtárgyalni. Az első: tájékoztató az Általános Ügyek Tanácsa 2016. november 15-16-ai ülésének egyes napirendi pontjairól. Az előterjesztő: Takács Szabolcs Ferenc, a Miniszterelnökség európai uniós ügyekért felelős államtitkára, akit ezennel is köszöntök. A második: az Európai Unió és Kanada közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás vitarendezési szabályaival kapcsolatban szükséges kormányzati lépésekről szóló H/12783. számú határozati javaslat. Az előterjesztő: Schmuck Erzsébet képviselő asszony, akit szeretettel köszöntök. Itt dönteni fogunk a képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről. A harmadik napirendi pont: Magyarországnak az Európai Unióhoz történt csatlakozásáról szóló szerződése módosításának kezdeményezéséről szóló H/12842. számú határozati javaslat. Itt Magyar Zoltán és Bana Tibor jobbikos képviselők önálló indítványáról tárgyalunk. Itt is dönteni kell az indítvány tárgysorozatba vételéről.

Schmuck Erzsébet képviselő asszony jelezte, hogy szeretné előrevenni a témáját, és első napirendi pontként tárgyalni a második napirendi pontot. Úgy hiszem, hogy ennek semmi akadálya nincs. Tehát akkor ez lenne az első napirendi pont, a második a tájékoztató és a harmadik pedig a Magyar Zoltán képviselő úr önálló indítványáról való döntés. Kérdezem képviselőtársaimat, van-e valakinek kérdése, véleménye. *(Senki nem jelentkezik.)* Nem látok ilyen jelzést.

Szavazásra teszem fel: ki az, aki támogatja a napirendi pontok megtárgyalását. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. A jegyzőkönyv számára is szeretném jelezni, hogy bizottságunk egyhangúlag támogatta a napirendi pontok megtárgyalását.

Az elnök napirend előtti tájékoztatója

Tisztelt Bizottság! Engedjék meg képviselőtársaim, hogy napirend előtt tájékoztassam önöket, hogy Pozsonyban 2016. november 13-15. között, tehát a múlt héten sor került a COSAC plenáris ülésére, amelyen a bizottság elnöksége vett részt, és mind a szlovák EU-elnökség eredményei, mind a nemzeti parlamentek szerepe, az energiaunió vagy éppen a migráció témakörök kapcsán felszólaltak a magyar delegáció tagjai, amit ezúttal szeretnék megköszönni képviselőtársaimnak. Ráadásul a migrációs válságról szóló napirend során azt a felkérést kaptam, hogy a szlovák miniszterelnök-helyettessel és egy olasz baloldali szenátorral közös panelban válaszoljunk egymás, illetve a többi résztvevő kérdésére. Jelentem, hogy minden szép rendben zajlott.

**Az Európai Unió és Kanada közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás vitarendezési szabályaival kapcsolatban szükséges kormányzati lépésekről szóló H/12783. számú határozati javaslat
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

Tisztelt Bizottság! Akkor első napirendi pontunk: az Európai Unió és Kanada közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás vitarendezési szabályaival kapcsolatban szükséges kormányzati lépésekről szóló határozati javaslat, Schmuck Erzsébet és képviselőtársai előterjesztése. Ezúton is ismételten köszöntöm a képviselő asszonyt, mint a napirendi pont előadóját.

Tisztelt Bizottság! Tehát döntenünk kell az önálló indítvány tárgysorozatba vételéről. Az Európai Tanács elnöke, Robert Fico, az EU soros elnökségét betöltő Szlovákia miniszterelnöke, valamint Justin Trudeau kanadai miniszterelnök 2016. október 30-án Brüsszelben, az EU-Kanada csúcstalálkozó keretében aláírta a CETA-t. Az október 30-ai csúcstalálkozót megelőzően a Tanács egyébként 2016. október 28-án elfogadta a Bizottság korábbi javaslatait a megállapodás aláírására és ideiglenes alkalmazására vonatkozóan. A Tanács egyúttal döntött arról is, hogy az ideiglenes alkalmazás életbe lépéséhez az Európai Parlament jóváhagyását szeretné kikérni.

Tisztelt Bizottság! Megadom a szót a képviselő asszonynak, mint az indítvány előterjesztőjének. Utána lehetőség lesz kérdésekre és véleményekre, és utána visszaadom a szót, ha szükséges, a képviselő asszonynak, majd ezután döntünk. Tessék parancsolni!

Schmuck Erzsébet hozzászólása

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr, és köszönöm szépen a rugalmasságot is.

Mint ahogy az elnök úr is mondta, a közelmúltban aláírták az Európai Unió és a Kanada közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodást. Ennek a megállapodásnak egy vitatott pontja volt a befektetési bírósági rendszer. Egyes jogi elemzések szerint ez nem igazán egyeztethető össze az európai joggal, ugyanis ez a befektetési bírósági rendszer egy olyan vitarendezési rendszert hozna létre, amely kívül esik az Európai Unió jogrendszerén, viszont az Európai Unió tagországaira, tagállamaira kötelező hatályú lenne. Ez a külföldi befektetők számára gyakorlatilag lehetővé tenné, hogy megkerüljék az Európai Unió bíróságait, ugyanakkor olyan jogi eszközt biztosít a számukra, amely a hazai, tehát a tagállami befektetők számára nem hozzáférhető.

Mi azt gondoljuk, hogy az Európai Bíróság vizsgálata megelőzhetné azt a ratifikálási folyamat során, előtt, hogy olyan egyezményt ratifikáljanak a tagállamok, amely hogy ha hatályba lép, akkor ennek egy vitatott eleme ellentétes az uniós joggal.

Tudomásunk van arról, hogy az Európai Parlament előtt is szerepel egy ilyen kezdeményezés. Talán két nap múlva dönt az Európai Parlament arról, hogy ezt a kezdeményezést befogadja vagy sem, viszont Belgium már korábban deklarálta, hogy ők ebben a kérdésben az Európai Bírósághoz fordulnak. Tehát az a lényege a határozati javaslatunknak, hogy az Országgyűlés kötelezné a kormányt annak kezdeményezésére, hogy az Európai Bíróság vizsgálja meg a CETA legtöbb vitatott elemét, vagyis azt, hogy a megállapodás vitarendezési eljárása mennyire van összhangban az uniós alapszerződésekkel.

Kérjük, hogy a bizottság támogassa a javaslatunk tárgysorozatba vételét. Azt gondoljuk, hogy ez egy fontos lépés lenne ennek a tisztázására. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő asszony. Most megnyitom a vitát. Kinek van kérdése, véleménye? *(Jelzésre:)* Először Bana alelnök úr, utána Tessely alelnök úr. Tessék parancsolni!

Hozzászólások, vélemények

BANA TIBOR (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Képviselő Asszony! Tisztelt Bizottság! Természetesen a magam részéről egyértelműen támogatni tudom ennek a kezdeményezésnek a tárgysorozatba vételét, már csak azért is, mert a Jobbik is tett korábban lépéseket ez ügyben. Staudt Gábor frakciótársammal még október elején tartottunk erről egy sajtótájékoztatót, és aztán be is nyújtottunk egy írásbeli kérdést a miniszterelnökhöz címezve, amire aztán Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter válaszolt. Ennek az írásbeli kérdésnek az volt a címe, hogy hajlandó-e tisztázni a kormány a CETA körül felmerült jogi aggályokat, és mi is arra próbáltuk meg kifuttatni ezt a beadványunkat - ahogy azt nagyon helyesen elmondta a képviselő asszony is -, hogy az Európai Unió Bíróságához kellene fordulnia Magyarország kormányának, hiszen az a vitarendezési mechanizmus, ami ICS-ként megjelent, de lényegében a korábbi változathoz, az ISDS-hez képest nem változott, nem összeegyeztethető az uniós joggal. Ezért kértük azt, hogy a kormány vizsgálja meg ezt. Hozzáteszem, hogy például Szabó Marcel helyettes ombudsman is ezt a véleményt fogalmazta meg, és számtalan civil szervezet, amelyek szintén folyamatosan foglalkoznak Kanadával, illetve emellett párhuzamosan az Amerikai Egyesült Államokkal kötendő szabadkereskedelmi megállapodások kérdésével.

Ezért mi azt gondoltuk, hogy erre valamilyen érdemi választ fogunk kapni, de sajnos nem így történt, és Szijjártó miniszter úr néhány mondattal elintézte az írásbeli kérdésre adott válaszunkat ebben az ügyben, ami meglehetősen cinikus volt, és az volt a zárás, hogy a CETA rendelkezései nem tartalmazzak az uniós és magyar környezetvédelmi jogszabályokat felülíró rendelkezéseket, és nem korlátozzák az államok szabályozási jogosítványait. Előtte pedig arra hivatkozott, hogy az Európai Parlament jogi szolgálata már nyilvánosságra hozta ez irányú jelentését.

Én azt gondolom azért, hogy amikor a kormány arról beszél, hogy szabadságharcot folytat, akkor ennél azért egy határozottabb hozzáállás és fellépés lenne elvárható a nemzetközi fórumokon is, és nem megelégedni azzal, hogy van itt egy jogi szolgálati jelentés, és ennek a jogi szolgálatnak a következtetése szerint a CETA vitarendezési mechanizmusa, az ICS összeegyeztethető az európai uniós alapszerződésekkel.

De itt van most a lehetőség - hogy azért fordítsam pozitív irányba a gondolataimat -, és én remélem azt, hogy kormánypárti képviselőtársaim támogatni fogják az LMP-nek ezt a kezdeményezését, mert én azt gondolom, bárki is fogalmazza ezt meg, mindenképpen helyénvaló, hogy erről tárgyaljunk az Országgyűlésben. Ezért aztán remélem is, hogy a kormányhoz intézett felkérésnek lehet következménye, de sajnos illúzióim nincsenek, majd esetleg a következő napirendi pontnál államtitkár úr álláspontjára is kíváncsi lennék e tekintetben, mert mi továbbra is azt látjuk, hogy a CETA esetében is, és egyébként a TTIP esetében is bizony nemzeti önrendelkezésünket, szuverenitásunkat jelentős mértékben csorbító szabadkereskedelmi megállapodásokkal állunk szemben. A CETA-nak már az aláírása is megtörtént, és ilyen módon próbálja meg előkészíteni a másik megállapodást.

Persze abba nem mennék bele, hogy az mikor és hogyan fog megvalósulni, hiszen most az amerikai elnökválasztási kampány, illetve annak az eredménye ezen változtathat, de most itt fekszik előttünk az a javaslat, amelyet Schmuck Erzsébet és az LMP frakciója foglalkozott meg, és én tényleg azt kérem a kormánypárti

képviselőtársaimtól, hogy ezt fontoljuk meg, hiszen korábban a vitában az önök soraiból is többen kifejtették azt, hogy igen, látják ezeket az aggályokat, a kormány oldaláról is ez elhangzott, de aztán végül mégis abba az irányba mentek el a dolgok, amit Szijjártó miniszter úr is megfogalmazott. Kérem, hogy támogassuk a kezdeményezést, indítványt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tessely alelnök úr következik.

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Néhány érvet szeretnék felsorakoztatni a javaslat tárgysorozatba vétele ellen, hiszen az Országgyűlés 2016. október 11-én elfogadta a 22/2016-os országgyűlési határozatot, és döntött arról, hogy milyen szempontokat tart fontosnak a CETA aláírásával kapcsolatban. Sem előtte, sem akkor nem merült fel az Európai Bírósághoz való fordulás szükségessége. Az önök határozati javaslatának indokolása egyes jogi elemzésekre hivatkozik, de ezek közül egyet sem nevez meg pontosan, ugyanakkor nem hivatkozik az Európai Parlament 2016. június 1-jén kelt jogi véleményére, amely a CETA befektetői bírósági rendszerének a szerződésekkel való összeegyeztethetőségéről szól. E jogi elemzés úgy foglalt állást, hogy a CETA befektetői bírósági rendszere összeegyeztethetőnek tűnik az EU szerződéseivel.

Az Európai Bíróság a szerződésről elfogadott 1/91. számú véleményében kimondja, hogy a nemzetközi szerződés létrehoz egy bírósági rendszert, az elvileg összeegyeztethető a közösségi jogokkal. Mindezekre való tekintettel a magam és a Fidesz-KDNP nevében nem javasolnám a tárgysorozatba vételt. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, van-e még valakinek véleménye, kérdése. *(Nincs jelzés.)* Nem látok ilyet. Visszaadom a szót, ha szükséges, képviselő asszonynak. Tessék parancsolni!

Schmuck Erzsébet reagálása

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen. Természetesen a Jobbik támogatását köszönöm.

Valószínűleg nem ilyen egyértelmű azért ennek a befektetési bírósági rendszernek a megítélése, mint ahogy Tessely Zoltán alelnök úr mondta, hiszen - mint ahogy említettem - Belgium is deklarálta, hogy az Európai Bírósághoz fordul, és tudomásom szerint a német legfelsőbb bíróság is foglalkozott ezzel az ügyel, tehát itt azért nagyon komoly kételyek merültek fel. Mi azt gondoltuk és azt gondoljuk, hogy sokkal jobb lenne, ha ebben tiszta vizet öntenénk a pohárba.

Én nagyon remélem, hogy az Európai Parlament két nap múlva úgy fog dönteni, hogy az Európai Bíróság nézze meg ezt az ügyet; ki fog derülni. Jogászok között - ezt már tudjuk - szoktak ellentétek, illetve különböző nézetek, vélemények megjelenni, ezért is lett volna fontos, hogy az Európai Bíróság ezt kimondja. Sajnálom, sajnáljuk, ha a bizottság ezt le fogja szavazni. Meg fogjuk látni, hogy ha Belgium az Európai Bírósághoz fordul, mit fog mondani akkor az Európai Bíróság. Nagyon reméljük, hogy ennek a tisztázására sor kerülhet. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő asszony. Hallottuk az érveket, ellenérveket. Tisztelt Képviselőtársaim! Szavazást rendelék el. Ki az, aki támogatja az indítvány tárgysorozatba vételét? Kérem, szavazzon! *(Szavazás.)* Egy. Ki az, aki nem

támogatja? *(Szavazás.)* Öt. Ki tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik.)* Ilyet nem látok. Tehát nem támogattuk.

Köszönjük szépen, képviselő asszony. További jó munkát kívánunk. *(Schmuck Erzsébet távozik az ülésről.)*

Tájékoztató az Általános Ügyek Tanácsa 2016. november 15-16-i ülésének egyes napirendi pontjairól

Tisztelt Bizottság! Folytatjuk az eredeti menetrend szerint. Az eredeti 1. napirendi pontunk: tájékoztató az Általános Ügyek Tanácsa 2016. november 15-16-i ülésének egyes napirendi pontjairól. Az előterjesztő Takács Szabolcs államtitkár úr, aki bizottságunk tiszteletbeli tagja, hiszen olyan sokszor megjelenik és tájékoztat bennünket. Ezúttal is köszönöm, hogy elfogadta a meghívásunkat.

A pozsonyi COSAC plenáris ülésről Ivan Korčok államtitkár úr az Általános Ügyek Tanácsa ülésére sietett, ezért nem tudott ott lenni végig a vitában, ahol igen fontos és érzékeny kérdések is a napirenden szerepeltek, mint tudjuk, a költségvetés, a kohéziós politika, a jogállamisági mechanizmus, satöbbi. Külön köszönöm Takács államtitkár úrnak, hogy a bizottság rendelkezésére áll és egy rövid tájékoztatást tud adni számunkra a Tanács ülésén képviselt kormányzati álláspontról és a főbb eredményekről.

Államtitkár úr, megadom a szót, tessék parancsolni!

Takács Szabolcs Ferenc tájékoztatója

TAKÁCS SZABOLCS FERENC államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Alelnök Urak! Képviselő Urak! Köszönöm szépen a meghívásukat az Országgyűlés Európai ügyek bizottsága mai ülésére. Köszönöm azt is, hogy a bizottság tiszteletbeli tagjaként apostrofált, mert valóban azt gondolom, nagyon fontos, hogy a főbb uniós kérdésekben rendszeresen tájékoztathassam a bizottság tagjait. Ahogy a múltban, a jövőben is nyilván állunk rendelkezésre a kormány részéről.

A mai napirendi pont kapcsán röviden beszámolnék a múlt kedden, illetve szerdán Brüsszelben megrendezésre került Általános Ügyek Tanácsának a fejleményeiről, illetve a Tanács kohéziós formációjának az üléséről is. Mind a két ülésen volt szerencsém képviselni a kormányt. A keddi ülésen alapvetően két nagy napirendi pont körül szerveződött a vita. Az egyik kérdés az Unió többéves költségvetési keretének a félidei felülvizsgálatára fókuszált. Ezzel kezdeném a beszámolómat.

Az nyilvánvalóan mindannyiunk számára ismert, hogy az Európai Uniónak egy 7 évre elfogadott költségvetése van. Jelenleg a 2014-2020 közötti ciklusban vagyunk, annak körülbelül a felénél. Ilyenkor az Unió eljárási gyakorlata szerint az Európai Unió illetékes tanácsi formációja, az Általános Ügyek Tanácsa megvitatja azt, hogyan áll a költségvetés végrehajtásának a menete, illetve az Európai Unió milyen állapotban van egyrészt gazdaságilag, milyen belső és külső kihívások érik az Uniót, és mindezek fényében szükség van-e arra, hogy esetleg módosítsuk azt a költségvetési keretet, amelyet egyébként a tagállamok egyhangúsággal, tehát konszenzuálisan fogadnak el, mindig a költségvetési ciklust megelőzően.

Nagyon fontos az a kitétel, hogy a 7 éves költségvetési keretet nem lehet megváltoztatni akkor, ha akár egy uniós tagállam is vétót emel ez ellen. Tehát van egy erős jogi garancia a tagállamok számára, hogy azok a nemzeti borítékok, amelyekről döntés született a ciklus elején, nem változhatnak a tagállam szándékaival ellentétesen. De természetesen minden tagállam részéről egy olyan felelősséget

követel vagy követelne meg az uniós költségvetési politika, amely figyelembe veszi az aktuális kihívásokat.

Azt is tudjuk, hogy miután ezt a költségvetési keretet elfogadták még 2014 előtt, azóta nagyon sok minden történt a világban, Európában is, és olyan jelenségeknek lehetünk tanúi, amelyek mindenképpen igényelnek nemcsak politikai figyelmet, hanem olyan felelős döntéseket is, amelyek kellő költségvetési forrást biztosítanak ezen kihívások kezelésére. Ilyen kihívás például az a gazdasági recesszió, illetve az ennek következtében beállt szociálpolitikai változások, mint például a munkanélküliségnek egy nagyon komoly emelkedése; különösen a fiatalok munkanélküliség kapcsán jelentős ez a probléma. De ugyancsak általában a gazdasági recesszió kezelése, és ehhez még társulnak azok a válságok, mindenekelőtt a migrációs válság, amely, azt gondolom, minden tagállam számára világosan egy olyan üzenettel bír, hogy kellene költségvetési forrásokat biztosítani ezen kihívások kezelésére.

A nagy kérdés az volt, hogy ezeket a forrásokat hogyan teremtsük elő, illetve a tagállamok készek-e arra, hogy adott esetben, amennyiben nettó befizetők, akkor emeljék a befizetési tételeket, illetve a kedvezményezettek részéről nyitottak lennének-e arra, hogy a számukra megítélt költségvetési forrásokból valamennyit átcsoportosítsanak.

Ami a jogi helyzetet illeti, egy olyan esetben, ha a tagállamok nem jutnának konszenzusra a 7 éves keret kapcsán, attól még az Unió működik tovább, tehát nincsen semmiféle olyan jogi kötőerő, hogy a féléves felülvizsgálatot konszenzuálisan el kell fogadni. Az előző ciklusban, a 2007-2013-as ciklusban, amikor erre a vitára sor került, nem volt konszenzus a tagállamok között, és a Bizottság végül úgy döntött, hogy nem is tűzi napirendre. Tehát 2007-2013 között nem volt ilyen vizsgálat, és ettől függetlenül az Unió működött tovább.

Jogilag a helyzet most is ugyanez volt, viszont úgy gondolom, hogy az egész kérdés jelentősen átpolitizálódott. Egyrészt az Európai Parlament részéről egy olyan igényt fogalmaztak meg, hogy amennyiben a Tanács, tehát a tagállamok nem jutnak közös nevezőre, akkor az Európai Parlament nem lesz együttműködő abban, hogy az Unió következő évi, tehát 2017. évi költségvetését elfogadja, mert természetesen a kereten belül nem lehet változtatni a tételeket, de jogilag minden év novemberében el kell fogadni a következő évi uniós költségvetést. Ennek azért van kockázata. Tehát ha erre nem került volna sor, magyarul, ha az Európai Parlament ezt a folyamatot megakasztotta volna, akkor a kifizetések időzítése a jövő évben jelentősen módosult volna. Ez most csak egy teoretikus helyzet, mert közben ez a megállapodás megszületett, de ha nem született volna meg, akkor az úgynevezett átmeneti tizenkettő gyakorlatát kellett volna bevezetni, ami azt jelenti, hogy nem lehet elkölteni a már egyébként megítélt pénzeknek több, mint az egytizenkettőt, amely nyilvánvalóan súlyos problémákat generált volna különböző tagállamok belső életében. Tehát ilyen jelentősége volt ennek a vitának.

Az Európai Parlament részéről természetesen érthető ez az igény, hiszen azt próbálták maguknak garanciaként beépíteni a rendszerbe, hogy valóban, a tagállamok a kihívásokra felelősen reagáljanak, és én azt gondolom, hogy ez meg is történt. Egyrészt a nettó befizetők részéről, ahogy ők fogalmaztak, a maximális rugalmasságot tudták biztosítani, azaz gyakorlatilag szinte a plafonig elmentek abban, hogy a kifizetéseket hogyan csoportosítsuk át. Vannak különböző vészhelyzeti alapok, amikből nagyobb összegeket lehetett átfordítani a különböző tételekre.

A másik kérdés viszont az volt, hogy a hagyományos stratégiai politikák, például a strukturális politika, a kohéziós politika mennyire lesz ennek az egész

gyakorlatnak az elszenvedője. Azt is láttuk, hallhattuk, érzékelhettük az utóbbi hetekben, hónapokban, hogy számos európai politikai vezető a kérdést jelentősen átpolitizálta, és jogilag egyébként nem nagyon értelmezhető fenyegetéseket fogalmazott meg. Azt hiszem, leginkább az olasz miniszterelnök, Matteo Renzi nyilatkozatai érdemelnek itt említést, aki azt fogalmazta meg, hogy Olaszország pénzéből a kohéziós kedvezményezett országok egy fillért sem fognak kapni, ha nem vesznek részt a migrációs válság olyan értelmű kezelésében, ahogy az olaszok értelmezik a migrációs válság kezelését.

Az a fele is nagyon érdekes, hogy az Általános Ügyek Tanácsát követően az azon részt vevő olasz államtitkár kollégám az olasz sajtónak azt nyilatkozta, hogy Olaszország vétózott, és nem engedte meg, hogy a nem szolidáris kohéziós országok az olaszok pénzét használják fel kerítésépítésre és mindenféle, Olaszországnak nem tetsző ügyre. A valóság ezzel szemben persze az, hogy Olaszország nem tudott vétózni, mint ahogy mondtam, nem lehet megváltoztatni az MFF keretét, csak ha teljes konszenzus van. Fenntartást viszont valóban megfogalmazott, azaz nem hagyta jóvá, viszont nem is vétózta meg. Ez a magatartás nyilván összefüggésben lehet az olaszországi belpolitikával. Decemberben népszavazást tartanak Olaszországban, tehát érthető, hogy ők hazafelé egy másfajta kommunikációt folytattak, de a tárgyilagosság kedvéért, azt hiszem, fontos rögzítenünk, hogy ez pontosan így történt.

Volt még egy másik tagállam, amelyik szintén tartózkodott a szavazás során, az Egyesült Királyság képviselője, amely döntés nyilván összefüggésben van már azzal, hogy miután az Egyesült Királyság majd valamikor kilép az Európai Unióból, akkor majd nem fognak rá vonatkozni a költségvetési kötelezettségek. De azt is rögzítette a brit hozzászóló, hogy természetesen semmiféle jogi és politikai változás nincsen abban, hogy amíg az Unió tagja az Egyesült Királyság, addig mind a jogok, mind a kötelezettségek teljes mértékben vonatkoznak rájuk. Tehát egy ilyen kontextusban került sor erre a vitára.

Azt hiszem, hogy egy kiegyensúlyozott és felelős döntést tudott hozni a Tanács, és felvértezte a jelenleg aktuális elnökséget, Szlovákiát arra, hogy másnap lefolytassa az egyeztetést az Európai Parlamenttel, és másnap meg is született a megállapodás. Tehát az Uniónak van 2017-re elfogadott költségvetése, tehát semmi nem veszélyezteti azt, hogy a már korábban eldöntött politikák végrehajtása zavartalanul menjen tovább, beleértve a kohéziós, illetve a vidékfejlesztési pénzek kifizetését, felhasználását. Ha úgy tetszik, úgy is fogalmazhatok, hogy a kohéziós országok sikeresen megvédték a kohéziós politikát mindenféle, politikailag motivált argumentációval, meg érveléssel szemben. Azt hiszem, hogy az Általános Ügyek Tanácsa nem egy olyan formáció, ahol gazdaságpolitikával, pénzügypolitikával foglalkozó szakpolitikusok ülnek, sokkal inkább parlamenti államtitkárok, miniszterek, akik egy erősebb politikai dimenziót adnak mindenféle hozzászólásnak, és kevésbé veszik figyelembe a tárgyilagosságot.

A kohéziós formáción az is elhangzott, hogy egyrészt a kohéziós politikát nem a 2004-ben csatlakozott országoknak hozták létre, ez az Uniónak egy régi politikája, amelynek az a célja, hogy legyen egy gazdasági-társadalmi területi konvergencia az Unióban, tehát a kevésbé fejlett területek felzárkózása zavartalan legyen. Több, korábban csatlakozott tagállam, Spanyolország, Portugália, Görögország, Írország nagyon komolyan profitált ebből a politikából, ezt is a tárgyilagosság kedvéért érdemes rögzíteni, mint ahogy ezt sokan elmondták, elmondtuk, magam is a hozzászólásomban erre utaltam. *(Tukacs István megérkezik az ülésre.)*

S fontos volt az is, hogy bemutattak különböző formációkban olyan szakmai tanulmányokat, amelyek azt hivatottak kidomborítani, hogy a kohéziós politikából

nemcsak a kedvezményezett országok, hanem a nettó befizető országok is jelentősen profitálnak vagy profitálhatnak. A lengyel kormány készített egy olyan kimutatást, amely a visegrádi térségbe befolyó kohéziós pénzek sorsát követi figyelemmel, és ennek egy fontos eleme az, hogy bemutatták azt is, hogy a nettó befizető országok vállalatai mennyit profitálnak ebből a politikából.

Egy nagyon érdekes tanulmány - és azt gondolom, hogy a bizottság számára is ez érdekes lehet, majd természetesen megfelelő formában ezt meg is osztanánk a bizottság tagjaival - bemutatja, hogy például Ausztria esetében a megtérülési arány 330 százalékos, Németország esetében 150, Hollandia esetében pedig 110 százalékos, ami praktikusán azt jelenti, hogy minden egyes befektetett euróból az osztrák vállalatok 3,3 eurót tudnak kivinni, a németeknél ez 1,5, a hollandoknál 1,1 euró. Tehát én felhívtam a nyugat-európai kollegáim figyelmét arra is, hogy érdemes lenne a saját vállalataikkal is konzultálni, mielőtt a kohéziós politikával kapcsolatban ultimatív megállapításokat tesznek. Tehát, ha úgy tetszik, ez egy mindenki számára előnyös politika.

Az is várható, hogy 2020 után módosulhat a kohéziós politikának mind a volumene, mind a tartalma; ezek a viták most kezdődnek. Az Európai Bizottságnak 2018 elejére kell benyújtania azt a javaslatát, ami a 2020 utáni költségvetési keret fő irányait fogja majd meghatározni.

Mindenesetre én ezt a vitát múlt kedden egy konstruktív vitának értékeltem, hiszen sikerült az aktuális kihívásokra is nagyobb pénzeszegek allokálásáról dönteni, másrészt pedig nem változtak a hagyományos politikákra fordított keretösszegek. Tehát összességében egy konstruktív és előremutató vitáról volt szó, illetve egy ezzel szintetizáló döntésről.

A 2. napirend pont - azt gondolom, végigmennék röviden a napirendi pontokon - a jogállamisági vitáról szólt. Az Európai Tanácson belül 2014 decemberében született egy olyan döntés, amely előírja, hogy a Tanács évente legalább egyszer folytasson vitát arról, hogy a jogállamiság mennyire érvényesül az Unió tagállamaiban. Többször megfogalmazzák egyes tagállamok képviselői, hogy nem elég a jogállamiság állapotát vizsgálni akkor, amikor egy ország az Unió tagállamává vált, hanem ezt folyamatában kell nézni, hogy vannak-e olyan politikai-társadalmi változások, amelyek megkérdőjeleznék a jogállamiság érvényesülését.

Nyilvánvalóan egy sokak által érzékeny kérdésként aposztrofált ügyről van szó, bár én a hozzászólásomban azt mondtam, hogy nem tudom, miért kell ezt egy érzékeny jelzővel illeti. Mi mindannyian elköteleztük magunkat a demokratikus értékek iránt, azt hiszem, mind a 28 tagállamban: rendszeresen vannak országgyűlési választások, önkormányzati választások, elnökválasztások, és ezeknek a végeredményét nem nagyon szokták megkérdőjelezni az egyes tagállamokban. Hozzátettem azt is, hogy vannak olyan tagállamok, ahol kicsit gyakrabban vannak választások, mint ahogy azt tervezik, ennek ellenére senki nem kérdőjelezi meg azt, hogy a választások eredménye legitim. Azt is elmondtam, hogy Magyarország talán az egyetlen olyan tagállam, ahol az utóbbi 25 évben előrehozott választásra nem nagyon került sor, és ez is mutatja azt, hogy a magyar társadalom és a magyar politikai elit elkötelezett a demokratikus vívmányok mellett, és legitimnek tekintik a választások eredményét, függetlenül attól, hogy a ciklus közben egy kormány népszerűsége éppen magas vagy alacsony. Tehát önmagában azt, hogy a demokrácia Magyarországon hogyan érvényesül, azt hiszem, senki nem kérdőjelezi meg. Ilyen vitákra nem is került sor egyébként, tehát tagállamok nem kerültek nevesítésre, még Lengyelország sem.

Érdekes módon néhány tagállami képviselő valahogy összehozta az európai uniós jogállamisági kérdést azzal, hogy az Egyesült Államokban milyen eredménnyel zajlott le az elnökválasztás. Volt, aki viccesen megjegyezte azt is napirenden kívül, hogy reméli, hogy lassan nem arról fogunk beszélni, hogy szankciókat kell bevezetni az Egyesült Államokkal szemben, merthogy egy olyan eredmény született, amire Európában sokan nem számítottak; ez nyilvánvalóan elég abszurd hozzászólás volt, de ez is egy politikailag determinált vita volt.

A kérdés, amiről döntést kellett hozni, igazából az volt, hogy az Európai Parlament egyes képviselői által kezdeményezett új jogállamisági mechanizmusok, így az Európai Bizottság által időnként előhozott kérdést összekapcsoljuk-e a Tanács keretében folytatott vitával. Ebben az ügyben a döntés nemleges volt - megint csak konszenzuális döntésről lehet szó -, nagyon sok tagállam támogatta egyébként azt, hogy más intézményeket, például az Európai Unió Alapjogi Ügynökségét, az Európa Tanácsot, akár még az ENSZ illetékes szerveit is vonjuk be ebbe a vitába, de ezt a többség elutasította. Egyrészt a duplikációkat szeretné mindenki elkerülni, és egy nagyon konfúz, követhetetlen rendszerré alakulna át a jogállamisági vitakeret, amely senkinek nem lehet érdeke.

Én azt hiszem, a legfontosabb az, hogy az a 10 lefektetett elv, amelyről '14 decemberében a Tanács döntött, továbbra is érvényesüljön, és annak mentén folytassuk le ezeket a vitákat. Most a 10 elvet nem sorolom fel, de igény szerint természetesen végigmehetünk rajta. De nagyon fontos elem például az, hogy mindig egy bizonyítékon alapuló, egy pártpolitikailag nem elkötelezett és elfogult véleménynyilvánításról legyen szó, tehát ne újságcikkek alapján, különböző újságírói vélemények vagy partikuláris csoportvélemények alapján kezdjenek egy országgal szemben egy jogállamisági vitát kezdeményezni, s valóban a tagállamok egyenlőségén alapuló elvet vegyék figyelembe. Nagyon fontos az is, hogy a tagállamok alkotmányos identitásával összhangban kell hogy legyen. Tehát amennyiben ezek az elvek érvényesülnek, mindenki nyitott erre a kérdésre. Érdekes volt, hogy nemcsak a 2004 után csatlakozott tagállamok, hanem olyanok is, amelyek már régebben az Unió tagjai - például Spanyolország is - ezen az állásponton voltak. Tehát összességében egy korrekt vitáról volt szó. A szlovák elnökségnek annyi volt a feladata - mint ahogyan azt '14 decemberében eldöntöttük -, hogy 2016 végén értékelje ezt a dialógust.

Amiben döntés született, hogy lehetne egy kicsit jobban strukturálni ezt a vitát, tehát ha minden év novemberében erről a kérdéstről beszélünk, akkor már júliusban érdemes dönteni arról, hogy milyen tematikus kérdések mentén folytassuk ezt a vitát, hogy hogyan lehet hatékonyabb. De összességében gyakorlatilag pro forma lezajlott ez a kérdés, és nagyon nagy meglepetések nem születtek. Ez látszik egyébként a Tanácsot követő nyilatkozatokból is, tehát végül is ebben konszenzus volt, hogy szükség van erre a mechanizmusra, a hatékonyságát lehet növelni, de nem kell ezt tovább bővíteni, nem kell továbbfejleszteni, hanem a korábban elfogadott tervek mentén menjünk tovább.

A 3. napirendi pont, ami gyakorlatilag egy tájékoztató jellegű napirendi pont volt, arról szólt, hogy az Európai Bizottság 2017-ben a munkaprogramja során milyen kérdéseket emeljen ki hangsúlyosan. Itt már látszanak azok a kontúrok, hogy a következő évben milyen nagy törésvonalak mentén lesznek viták az Unión belül. Azt gondolom, ez számunkra is rendkívül fontos. Ilyen például a szociális jogok kérdése, az Unió szociális pillérével kapcsolatos kérdések. Franciaország szorgalmazta, hogy ezt az ügyet a Bizottság rendszeresen tűzze napirendre, és ezen belül van egy kérdés, amely számunkra is nagyon fájó, a kiküldetési irányelv, amiről többször beszéltünk

ebben a bizottságban is, tehát amikor 11 nemzeti parlament véleményét ignorálta az Európai Bizottság.

Többen elmondtuk a hozzászólásunkban, hogy értjük azt, hogy itt vannak komoly törésvonalak, és nyilvánvalóan a másik oldal szempontjait is figyelembe kell venni, de mi azt szeretnénk, ha egy átfogó vitát folytatnánk erről, és egy olyan kompromisszumot tudjunk majd kialakítani, amely mindenki számára elfogadható. Ez feltételezi azt, hogy nyilván mind a két félnek valamennyit az induló pozíciójából fel kell majd adni. Svédország jelezte, hogy '17 végén szeretne egy tematikus, nagy uniós csúcsot rendezni Stockholmban a szociális jogokról, tehát ezek előrevetítik ezeket a kérdéseket.

Ami viszont számunkra mindenképpen nagyon pozitív, hogy Németország, Csehország részéről kezdeményezték, hogy a Bizottság 2017-ben kiemelten foglalkozzon az Unió iparosítási törekvéseivel. Tehát látszanak már azok az irányok, hogy a felelősen gondolkozó politikusok értik azt, hogy az Unió globális versenyképességén, amilyen gyorsan csak lehet, pozitív értelemben változtatni kell, hiszen a 2008-ban indult válsághoz képest az Unió versenyképessége a világban jelentős mértékben csökkent. Tehát vissza kell térni ahhoz a munkaalapú társadalomhoz, amit egyébként a magyar kormány évek óta mond és szorgalmaz.

A jóléti társadalmak át kell, hogy alakuljanak egy olyan munkaalapú társadalommá, amely az Unió versenyképességét potenciálisan növelheti. Tehát ezek a kérdések, úgy látszik, hogy már sokakat foglalkoztatnak. Nyilvánvalóan nagyon komoly belpolitikai fejlemények lesznek az Unió egyes tagállamaiban, választások lesznek jelentős tagállamokban, Franciaországban, Németországban, Hollandiában, de más országokban is. Tehát jövő ilyenkor majd egy picit átalakult politikai térképpen állunk majd szemben, potenciálisan átalakult politikai térképpel állunk majd szemben, de ezek már előrevetítik a 2017-es év főbb pontjait.

Nagyon röviden érintettük a decemberi uniós csúcs kérdését, ahol természetesen szó lesz a migrációról. A migrációról egyébként nem volt vita múlt kedden az Általános Ügyek Tanácsában, de a Bel- és Igazságügyi Tanácson csütörtökön, pénteken már igen, és nyilvánvalóan lesz még a decemberi csúcs előtt több tanácsi formáció.

Jelenleg a kiemelt kérdés az, hogy a szlovák elnökség azon javaslatát, hogy a szolidaritás kérdését hogyan értelmezzük, ezt kell megvitatni, és reméljük, ebben majd sikerül döntést hozni a decemberi csúcson. Azt gondolom, ez fordulópont lehet. Nem tudjuk, az esélye mennyi. Számunkra továbbra is kiemelt cél az, hogy a migrációs válság kezelésében történő tagállami részvétel módozatait a tagállamok saját önkéntes döntésén alapuló döntésként tudjuk csak elfogadni, ebben nincsen változás.

És a szlovák elnökség sem változott egyébként az elnökségi időszakban, olyan értelemben, hogy továbbra is a szlovák kormány ismert álláspontját hangoztatja, nyilván figyelembe véve azt a sajátos helyzetet, hogy ők inkább a vitát moderálják, mintsem generálják. De hát ez most már sokáig nem tart így, mert gyakorlatilag 1,5 hónap van hátra az elnökségből, tehát januártól egy új időszak elé nézünk. *(Csöbör Katalin megérkezik a bizottság ülésére.)*

Az Unió, majd az uniós miniszterelnökök meg fogják vitatni azt is, hogy az Európai Unió hogyan viszonyuljon Oroszországhoz, a január 31-én lejáró szankciós rezsím meghosszabbításra kerül-e vagy sem. És természetesen foglalkozni fog az Unió általános gazdasági helyzetével, azokkal a társadalompolitikai problémákkal, mint például a munkanélküliség, és szó lesz majd a kereskedelempolitikáról is.

Ha megengedik, a képviselő úr kérdése kapcsán reflektálnék arra, hogy a kormány hogyan viszonyul az EU és a Kanada közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodáshoz. Én azt gondolom, hogy amit a külgazdasági és külügyminiszter úr válaszolt, az önmagában azért állja a helyét, megállja a helyét, tehát az egy objektív válasz, olyan értelemben, hogy ez a szerződés szerintem sem veszélyezteti azokat a magas minőségbiztosítási sztenderdeket, amik Magyarországon megvannak.

A kormány természetesen, ahogy a képviselő úr fogalmazott, egy szabadságharcot folytat, de ennek a csapásirányait mindig ügyről ügyre kell megvizsgálnunk, nehogy inkább ártsunk magunknak, mint használjunk. Tehát mi stratégiaileg próbálunk ehhez a kérdéshez hozzáállni. Teljesen jogosak ezek a felvetések, amiket megfogalmaztak a befektetési bíraskodással kapcsolatban.

Az se meglepő, hogy az Európai Parlament jogi szolgálata júniusban egy olyan jogi állásfoglalást tett, amely azt mondja ki, hogy ez a vitarendezési mechanizmus összhangban van az Unió alapszerződéseivel, tehát az Európai Unióról, illetve az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel. De valóban, vannak tagállamok, ahol megjelennek ezek a jogi aggályok.

Nem meglepő módon Belgium az, amely az Európai Bíróság véleményét kikéri. Ismerjük a CETA aláírásának a végjátékát. Azt is tudjuk, hogy a vallon parlament volt az, amelyik ezt hosszú ideig megakasztotta. Nyilván az aláírásnak volt egy olyan feltétele, hogy az Európai Unió Bíróságán Belgium ezt a véleményt majd kikéri. Én azt gondolom, a reális helyzet az, hogy meg kell várnunk, hogy a belgák végül is ezt formálisan megteszik-e vagy sem. Én nem számítok most arra, hogy a kereskedelempolitikai döntések felgyorsulnának, akár a ratifikációt illető döntések. Nyilvánvalóan mindenki egy picit kívár a január 20-án majd hivatalba lépő amerikai kormányzattal való tárgyalások miatt.

Azt is meg kell majd néznünk, hogy a kampányban elhangzott állásponthoz képest változik-e vagy nem az új amerikai elnök megközelítése. Az biztos, hogy az Egyesült Államok és az ázsiai térség között már aláírt megállapodás, a TPP folyamata is lelassul. Nem beszélve az Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi megállapodás, a TTIP kérdéséről.

Én azt hiszem, hogy a leghiggadtabban akkor tudunk eljárni, ha most egyelőre kivárunk. A döntés megszületett. Magyarország nem volt egy olyan tagállam, amelyikre azt a bélyeget húznák rá, hogy megakasztottuk azt, hogy az Unió versenyképessége növekedhessen. És azt gondolom, lehet, hogy idejekorán lenne azt kijelenteni, hogy ez a megállapodás nekünk rossz vagy jó, egyelőre van egy aláírt megállapodás, egy vegyes alkalmazású megállapodás, uniós szinten ez hatályba léphet, a tagállami ratifikációk meg elhúzódhatnak. Mindenesetre szabadságharc és minden egyéb kontextusában azt érdemes vizsgálni, hogy mikor teszünk valóban jobbat az országnak. Az aggályok jogosak, de én azt hiszem, hogy meg kell várnunk a belgák lépését. Szerdán az Európai Parlament is dönteni fog erről. Nyilván én nem akarom prognosztizálni a várható döntést, de azért nagyjából ismertek az álláspontok. Szerda után szerintem lesz egy újabb fordulópontja ennek a kérdésnek, és majd ezt követően érdemes visszatérni erre a kérdésre.

ELNÖK: Köszönjük szépen az államtitkár úr részletes beszámolóját. Engedjék meg, képviselőtársaim, hogy az időközben megérkezett Tukacs István képviselőtársamat köszöntsem. Ez az első alkalom, amikor hivatalosan is megjelenik a bizottságunk előtt. Legény Zsolt képviselő úr helyett van itt az MSZP részéről. Jó munkát kívánunk! *(Tukacs István: Köszönöm.)* Úgy szoktam aposztrofálni, hogy ez

az Országgyűlés legfontosabb bizottsága. Majd ha a képviselő úr Brüsszelben vagy Strasbourgban jár, látni fogja, hogy bizottságunknak milyen hírneve van. Örülök neki, hogy Kelet-Magyarországot erősíti Nyugat-Magyarországgal szemben, mert mi nem Nyugaton, hanem Keleten vagyunk jelen. *(Firtl Máttyás közbeszólása.)*

Tisztelt Képviselőtársaim! Akkor szokás szerint megnyitom a vitát. Akinek kérdése, véleménye van, kérem, mondja el! Utána összegyűjtjük a kérdéseket és visszaadjuk a szót az államtitkár úrnak. *(Jelzésre.)* Bana alelnök úré a szó elsőként.

Kérdések, vélemények

BANA TIBOR (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Bizottság! Először is szeretném megköszönni az államtitkár úr részletes beszámolóját. Másrészt pedig azt is, hogy válaszolt arra a kérdésre, amit még az előző napirendi pontnál feltettem, az EU-Kanada szabadkereskedelmi egyezményrel, vagy az átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodással összefüggésben.

Ettől függetlenül én azért azt gondolom, hogy akkor, amikor már egy kész szöveggel állunk szemben, akkor egy kicsit erőteljesebb hozzáállás lenne elvárható, hiszen persze, a tagállami ratifikációk elhúzódása fennállhat, viszont jelen állás szerint az a helyzet, hogy az ICS ilyen formán része ennek a megállapodásnak.

Értem én azt is, hogy mire céloz akkor, amikor nagyjából azt mondja el, leegyszerűsítve, hogy ebbe az ügybe ne álljunk bele olyan szinten, de én azt gondolom, hogy akkor, amikor már tényleg egy kész szöveg van előttünk, akkor elvárható lenne az, hogy a magyar kormány is, főleg a korábban megtett megnyilatkozásai tükrében, egy határozottabb álláspontot képviseljen ebben az ügyben, mert nekem továbbra is az a meggyőződésem, hogy sajnos a nemzeti önrendelkezésünkre nézve ez számtalan szempontból hátrányos hazánk számára. De hosszabban már nem mennék bele ebbe a kérdésbe, hiszen az előző napirendi pont erről szólt.

Amit megerősítenék vagy elmondanék pozitívként, hogy én magam is azt tapasztaltam a pozsonyi COSAC-ülésem, hogy a szlovák elnökségnek a bevándorlás kérdésében szerencsére pozitív volt a hozzáállása, és lehetett azt érezni, hogy akkor, amikor Hörcsik elnök úr vitázott az olasz baloldali képviselővel, és magam is hozzászóltam ennél a napirendnél, akkor szerencsére szlovák oldalról is egy elég támogató álláspont jelent meg a belügyminiszter részéről, ami mindenképpen pozitív volt. Fontos tehát, hogy a visegrádi négyek keretein belül meg azon túl a balti országokkal is együttműködve próbáljunk a migráció kérdésében minél határozottabban fellépni, és most ennek egyéb részleteibe, hogy ez mikor, mennyire hitelesen jelenik meg, itt a bizottsági ülés keretén belül nem mennék bele, természetesen a nemzetközi szintén a Jobbik mindig támogatta ezekben az ügyekben a kormányt, akár az Európai Parlamentben, akár a COSAC-üléseken, az Európa Tanácsban, és szerintem hosszasan sorolhatnám.

A szankciók kérdését említette a következő Európai Tanács-ülés vonatkozásában államtitkár úr. Itt akkor azért szeretném megkérdezni, hogy jelenleg mi a kormány álláspontja az Oroszország elleni szankciók vonatkozásában, azok meghosszabbítása tekintetében mit képvisel a kormány, hiszen mi azért több alkalommal felvetettük már, hogy át kellene gondolni, át kellene értékelni azt, hogy vajon mennyire van egyrészt gazdasági szempontból meg más okokból is értelme annak, hogy továbbra is folytassa az Európai Unió ezt a szankciós politikát Oroszországgal szemben. Kormányzati oldalról is sokszor felmerült az, hogy meg kell fontolni azt, hogy fenntartsuk-e ezt az álláspontunkat. De most konkrétan e

pillanatban mit gondol államtitkár úr, illetve a Miniszterelnökség arról, hogy majd január után ez hogyan folytatódjon vagy hogyan ne?

Az uniós források felhasználása tekintetében arra szeretnék rákérdezni, hogy a múlt hét csütörtökön jelent meg a Magyar Közlönyben az, hogy a kormány három területen is alapvető fontosságú változtatásokat léptet hatályba a mostani, tehát a '14-20-as uniós támogatások elosztásáról szóló kormányrendeletben. Számtalan helyen jelentek meg erről cikkek, amelyek arra a megállapításra jutottak, hogy azért volt erre szükség, mert fennállt a veszélye annak, hogy akár a hétéves ciklus tekintetében felfüggesztheti Brüsszel a pénzek folyósítását. Mi is itt a helyzet? Lássunk tisztán! Kérem államtitkár urat, hogy erről is azért néhány mondatot szóljon. Illetve: a GINOP-auditról szóló előzetes brüsszeli jelentéstervezetnek a megjelenése mikorra várható? Erről is több helyen olvashattunk, ha utánajártunk ennek a kérdésnek.

Egyébként pedig mai hír az, hogy sajnos úgy tűnik, hogy a közvetlen gazdaságfejlesztés vonatkozásában meghatározott és természetesen általunk is üdvözölt 60 százalékos vállalást nem sikerül teljesíteni jelen állás szerint az idei év tekintetében sem, és úgy tűnik, hogy ha a jövő évi pályázatokat is mellé vesszük, akkor is legjobb esetben is épp 50 százalék fölé kerülhet, de valószínű, hogy 50 százalék alatt lesz az arány. Kérdezem államtitkár urat, hogy ezt a kérdést hogyan látja. Erről is legyen kedves, mondjon majd néhány gondolatot. Köszönöm előre is.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csak megjegyzem, tisztelt képviselőtársaim, hogy az utóbbi kérdés, amit Bana alelnöktársam említett, nem hír, hanem ez egy elemzés, tehát egy portfólió. A másik vonatkozásában olyan kérdést tett fel államtitkár úrnak, ami Vitályos Eszter államtitkár asszonyhoz tartozik. Ha gondolja, akkor válaszol, de ez az ő szakterülete. Köszönöm szépen.

Firtl Mátyás képviselő úré a szó.

FIRTL MÁTYÁS (KDNP): Csak nagyon röviden. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Köszönöm a részletes beszámolót, amit az Általános Ügyek Tanácsában elhangzottakról mondott. Egyébként valóban ez a kérdéskör, amikor államtitkár úr elmondta, hogy mi az olaszoknak az álláspontja, mi megy kifelé a saját választópolgáraik felé, és miként érvényesül, mondjuk, az európai jogrend alapján, ez számomra egy megnyugtató válasz volt.

Másrészt egy kérésem lenne, hiszen államtitkár úr említette, hogy a kohéziós politikában hogyan csorognak vissza az eurócentek vagy az eurók ezeknek az államoknak; Ausztriát és Németországot hozta fel példának. Én jó néven venném, ha ezt az elemzést a bizottság valamennyi tagja megkapná. Ez egyébként a kiküldetési irányelvek kapcsán is jó alapérv lett volna, hogy azoknak, akik annyira ellenkeznek, az ember őszintén be tudja mutatni, hogy kedves barátaim, ebből mindig ti jártatok jól. Ennyi lett volna, és még egyszer köszönöm a részletes beszámolót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Több kérdést nem látok. Tisztelt Államtitkár Úr! Említette, hogy a decemberi európai csúcs egyik kérdése a szolidaritás lesz. Valóban többször felvetődött - Brüsszelben is magam is tapasztaltam, és most legutóbb Pozsonyban -, hogy ki a szolidáris kivel, amit én is megkérdeztem az első alelnök úrtól, tudniillik egy általános felfogás alakult ki, hogy csak az a szolidáris, aki migránsokat fogad be. A szolidaritásnak számtalan olyan eszköze van, ami más formában fejezi ki egy ország szolidaritását. A lényeg az, hogy aki migránsokat befogad, költségbe kerül, de más egyéb költségek is felmerülnek az Európai Unióban a migránskérdéssel kapcsolatban. Az említett miniszterelnök bennünket ostromozott,

hogy igenis nem engedi, hogy az uniós pénzből falakat építsünk. Én megjegyeztem az olasz szenátorkollegának, hogy először is nem falakat építünk, hanem zöldhatáron építünk kerítést, tehát zöldhatáron; aki tisztességesen akar bejönni, az jelentkezik a határnál és regisztráljuk.

Másodsorban pedig ezt a közel 180 milliárd forintot, amibe a migránsválság kezelése került Magyarországnak, nem uniós pénzből, hanem a magyar választópolgárok pénzből költjük, egyébként minden rendben van. Tehát a szolidaritás nagy kérdés lesz, és itt már szeretném mondani, hogy a múlt héten, éppen egy hete hétfőn három és fél órát vitatkoztunk ezen a szövegen, ami a final resolution, a COSAC megállapítása, a kontribúciója, itt van egy pont, a 4.3., amin egy órát vitatkoztunk. Korábban volt egy olyan visegrádi kezdeményezés, hogy a flexible solidarity, tehát a rugalmas szolidaritás helyett bekerült egy másik szó, az effective, a hatékony, ez már mutatja azt, hogy ebben is változás van, és talán azt láttuk, hogy a tagállamok képviselői, a bizottság elnökei közül különösen kifejezték néhányan, hogy a szolidaritás költségei bizony nemcsak az úgymond letelepítésből és az integrációból állnak, hanem számtalan más formája van. S bizony reméljük azt, hogy az európai csúcson az a két régi tagország is hajlik arra, hogy részben elfogadja ezt a megállapítást, illetve ha vita is lesz, de mégiscsak azt jelenti, hogy valamifajta nyugvópontonra kellene jutni.

Azt is láttuk a képviselőtársaim hozzászólásából - a képviselők sokkal szabadabban beszélhetnek egy-egy felszólalásban, mint egy kormány megbízott vagy egy miniszter, egy államtitkár egy adott kormány részéről -, hogy türelmetlenek az Európai Unió tagállamainak képviselői; türelmetlenek, mert ahogy megy előre a helyzet, ugyanúgy nem történik semmi, tehát olyan szignifikáns dolog, amivel lehetne csökkenteni.

A magyar álláspont nyilvánvaló, hogy mi szeretnénk megállítani, azonban sok tagország még mindig ott áll, hogy egyfajta elősegítése a migrációnak. Különösen érdekes Olaszország kérdése. Egyes szakemberek azt mondják, hogy ha Olaszország valóban le akarná zárni a tengeri határait, akkor technikailag képes lenne erre. Nyilván a miniszterelnök jól felfogott belpolitikai érdekekből úgy gondolta, hogy ezt másféleképpen oldja meg, és azt látjuk, hogy a migrációs folyamat jön, jön, jön. Egy biztos: a balkáni útvonal nehezebbé vált az embercsempészek számára.

Itt több képviselőtársam felvetette, hogy miért segíti az Európai Unió az embercsempészeket. Hihetetlen mennyiségű pénzt zsebelnek be, és például az olasz tengeren is megtalálják azt a jogi kiskaput, amivel, ha megjelennek a migránsok, egyedül hagyva őket egy rozoga hajóval, fölveszi az olasz cirkáló bizonyos jogokra hivatkozva, és szállítja nem vissza Líbia partjaihoz, ami közelebb lenne, hanem Olaszországba. Tehát számtalan olyan jogi megoldás kellene, amivel ezt az egész folyamatot tudnánk csökkenteni, hiszen az is elhangzott, hogy Líbiában több millió migráns áll készen, hogy Európába jöjjön. Az embercsempészek minden joghézagot, minden lehetőséget kihasználnak, és „miért mi legyünk a lúzerek”, ahogy mondta az egyik képviselőtársam. Egy biztos, hogy a COSAC-on ez a téma, ami nagyon érdekes, hogy ez nem általában a migráció, hanem a külső határok védelme volt, tehát egy célzatos napirendi pont volt, ahol a görögökön és az olaszokon kívül azért, legalábbis azt láttam, egyfajta megoldást sürgetnek az Európai Unió nemzeti parlamentjeit képviselők.

Tisztelt Államtitkár Úr! Ezzel kapcsolatban engedjen meg egy kérdést. Említette azt, hogy a 2014-2020 költségvetés félidei felülvizsgálatára sor került, és említette azt is, hogy bizonyos átcsoportosításokat végeztek az Unióban. Mely programok terhére sikerült támogatást biztosítani a költségvetés félidei

felülvizsgálata során, hogy az új kihívásokra, mint például a migrációs válság, megfelelő uniós forrás álljon rendelkezésre? Éppen az olasz miniszterelnök felvetésére történt az, hogy a kohéziós alapokat nyirbálják meg egyfajta átcsoportosítással a migrációra, ez hogyan is áll?

A másik ilyen kérdésem, hogy arról is említést tett az államtitkár úr, hogy 2018 elejére az Európai Tanácsnak egy tervet kell letennie a következő 7 éves európai uniós költségvetési keretre. Ez egy izgalmas javaslat lesz. Mennyiben indultak már el az előkészítő tárgyalások a többéves pénzügyi keret vonatkozásában? Korábban mi úgy kezdtünk hozzá ehhez, hogy 30 százalék forrásvesztés, és Győri Enikő államtitkár asszonynak is köszönhetően létrejött a „kohézió barátai”, ahol 15 tagországot sikerült összekalapálnunk. *(Jelzésre.)* Bocsnat, mondja itt a munkatársam, hogy lassan mennie kell az államtitkár úrnak, úgyhogy akkor befejeztem. Tessék parancsolni, visszaadom a szót. Összegyűjtöttük a kérdéseket. Kérem, hogy röviden válaszoljon!

Takács Szabolcs Ferenc válaszai

TAKÁCS SZABOLCS FERENC államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm, elnök úr, de természetesen addig maradok, ameddig kell, ez nem is kérdés. Üdvözlöm a képviselő urat a bizottságban.

Köszönöm a kérdéseket, igyekszem strukturáltan válaszolni. Ha megengedik, akkor először a migrációról beszélnék, ez több kérdésben is felmerült. Valóban, azt meg tudom erősíteni, hogy a visegrádi csoport álláspontja továbbra is változatlan, és a V4-en belül sincsenek törésvonalak. Többek arra számítottak, hogy esetleg a szlovák elnökség alatt Szlovákia a sajátos helyzetéből fakadóan majd egy kicsit módosít, de ez nem történt meg.

Csehországban is választásokra készülnek, a belpolitika nyilván kicsit árnyalhatja a kormányzati álláspontot, de úgy tűnik, hogy ez csak erősödött. A múlt héten a cseh belügyminiszter egy nagyon kemény hangú levelet intézett az uniós biztoshoz, Avramopulosz migrációs biztoshoz, amelyben kikérte azt, hogy a biztos egy korábbi nyilatkozatában a V4-eket úgy aposztrofálta, hogy nem szolidárisak az európai ügyek kapcsán. Tehát továbbra is azt mondom, hogy van egy erős V4-egység, és ez szinte már ilyen automatizmusként működik.

Egyre többen látják be, hogy a V4-nek sok tekintetben igaza volt, az egész válság során. És valóban volt egy ilyen szemantikai gyakorlat is, mert amikor azt mondtuk, hogy legyen rugalmas a szolidaritás értelmezése, akkor ők úgy gondolták, hogy a rugalmasságon mi azt értjük, hogy ebben rugalmasan részt veszünk-e vagy sem, miközben ez soha nem így volt. Tehát mi azt gondoltuk, hogy mindenkinek, valamennyi tagállamnak, még a legkevésbé érintett tagállamnak is, mondjuk Írországnak, amely igazából nyilván nem érintett a migrációs válság tekintetében, valamilyen formában részt kell vennie, akár úgy, hogy dologi vagy anyagi támogatással segíti az uniós ügynökségek munkáját a külső határvédelemben, vagy úgy, hogyha önkéntes alapon részt venne ebben a relokációban, tehát a már beérkezett emberek elosztásában. Aztán így változott ez a rugalmas jelző hatékonnyá.

Egyébként az uniós alapszerződésekben szó van a felelősségről és a szolidaritásról, tehát itt sok újat nem kell kitalálni. Mi egyébként elvi éllel utasítunk el minden olyan javaslatot, amiben azt mondják, hogy létre kell hozni az Unióban a szolidaritást. Mi úgy gondoljuk, hogy nem kell létrehozni, az működik most is. Magyarország saját nemzeti költségvetésének a terhére védi nemcsak az ország külső határát, hanem valamennyi, mögöttünk elhelyezkedő uniós tagállam biztonságát, tehát szerintünk ez egy kiváló formája ennek a szolidaritásnak, amiről beszélünk.

Decemberben remélhetőleg lesz ebben az ügyben döntés. A szlovák elnökség a héten is tart kétoldali egyeztetéseket a különböző tagállamokkal, tehát érezhetően

van egy erős szándék a szlovákok részéről. De ezzel együtt olyan nagyon biztosan nem merem kijelenteni, hogy decemberben meg fognak állapodni az uniós miniszterek erről.

Jövő évben, az első félévben Málta lesz az Unió Tanácsának az elnöke, amelynek a migrációs álláspontja markánsan eltér a miénktől. Ugyanakkor Máltát az előző években már sújtotta az illegális migráció veszélye, tehát komoly gyakorlata van abban, hogy hogyan kezelje ezt. Mint ahogy például Spanyolországnak is van ebben gyakorlata, és Olaszországnak is volt ebben gyakorlata, amikor még az akkori líbiai vezetővel volt egy megállapodása az akkori olasz kormánynak, hogy működjön együtt.

Úgy látom, hogy a mi álláspontunkkal szintetizál az a törekvés, hogy kiemelt kérdésként, prioritásként azt kell kezelni, hogy meg kell állapodnunk a kibocsátó és a tranzitországok vezetőivel. Formálódóban van egy olasz-tunéziai megállapodás, amely egy picit hajaz arra a megállapodásra, amit mondjuk a spanyolok Marokkóval vagy Eritreával, vagy az afrikai Szaharában elhelyezkedő országokkal kötöttek meg. Több kollégámmal én is egyeztettem, kétoldalú alapon, és a spanyolok ezt elmondták, mint jó gyakorlat és a többiek számára is egy ilyen jó tanulság, hogy ezek az úgynevezett migrációs kompaktok, amelyeket megkötnénk több afrikai országgal az Unió részéről, csak akkor fognak működni, ha kellő ösztönző lesz mind a két félnek arra, hogy ez működjön. Tehát fel kell sorakoztatnunk mindazt az eszköztárat, amit az Unió cserébe tud adni - egy hatékonyabb, fókuszált fejlesztéspolitika. Tehát praktikusán, hogyha leegyszerűsítsem: több pénz ezeknek az országoknak, viszont ezeknek a felhasználását sokkal transzparensőbb módon kell számon kérni ezeken az országokon. Tehát van egy ilyen formálódóban lévő dolog, ami számunkra kiemelten fontos, és ez az elérendő cél.

A schengeni térségen belüli belső határellenőrzés rendszerét meg kell szüntetni. Most született egy olyan döntés, hogy 6 hónap helyett csak 3 hónappal öt tagállam a belső ellenőrzést vissza tudja állítani, köztük Ausztria, ami számunkra nyilván kiemelten fontos; Németország, Dánia is meg tudja ezt tenni. Mi azt gondoljuk, az elérendő cél az kell legyen, hogy a belső ellenőrzések rendszere teljesen szűnjön meg, álljon vissza a normális kerékvágásba. Ehhez viszont az kell, hogy az Unió külső határait hatékonyan védjük.

Érdekes a jelölését éppen bejelentő német kancellárnak a közelmúltbeli nyilatkozata, hogy ő úgy gondolja, hogy Olaszország, az olasz flotta azt kell, hogy tegye, hogy vigye vissza a migránsokat, ahelyett, hogy behozná Olaszország területére, hiszen ha továbbra is az lesz a gyakorlat és az irány, hogy a tengerből kimentett szerencsétlen embereket folyamatosan csak hozzuk és hozzuk, az egy további szívóhatást fog kifejteni. Ezzel szemben, ha lesz egy olyan állam, amelyikkel meg lehet állapodni, hogy a területére visszavigyük őket és ott döntsünk a sorsukról, hogy valódi menekültek, vagy gazdasági migránsok, akkor ez a nyomás csökkenhet. Ez lehet esetleg az olasz-tunéziai megállapodásnak egy tartalma. Ennek egyelőre csak a nagyon halvány kontúrjait lehet látni.

A németek számára kiemelten fontos az EU-török megállapodás és annak a végrehajtása, amely a nyugat-balkáni útvonalat jelenti. Mi ebben természetesen támogatjuk Németországot. Szerintünk is jó lenne, ha működne az EU-török megállapodás, de fel kell készülnünk arra is, hogyha ez nem működik valamilyen okból, akár a török vezetés döntése alapján, vagy bármi olyan fejlemény alapján. Tehát az álláspontunk változatlan: csak önkéntesen tudunk részt venni bármilyen válságkezelésben, és a külső dimenziókra kell fókuszálni, tehát ez továbbra is folytatódik. Én azt gondolom, hogy ez még sokáig vita lesz az Unió napirendjén.

Ami az EU-orosz kapcsolatokat, illetve az Oroszországgal szembeni szankciók kérdését illeti. Korábban, az év tavaszán az uniós csúcstalálkozó ezt végül is nem is tárgyalta meg, hanem egy alacsonyabb szinten, a Külügyek Tanácsán született egy döntés az automatikus meghosszabbításról, az úgynevezett rolloverról, de már akkor jelezte több tagállam, például Olaszország és Görögország, tehát nem is Magyarország vagy a közép-európaiak voltak azok, akik a lehangosabban követelték azt, hogy mielőtt döntünk az Oroszországgal szembeni szankciók esetleges meghosszabbításáról, legyen az egész kapcsolatrendszer teljességét átfogó vita az uniós csúcstalálkozó napirendjén. Tavasszal úgy tűnt, hogy az októberi csúcs erre egy jó alkalom lehet, viszont közben a nemzetközi politika fejleményei, mindenekelőtt az orosz beavatkozás Szíriában és az aleppói bombázások, amik a mai napig egyébként folytatódnak, teljesen elterelték ennek a vitának az irányát, és végül az Európai Tanács elnöke, Donald Tusk úgy döntött, hogy nem is tűzi napirendre.

Nyilvánvalóan a vita elodázása csak átmeneti lehetett, tehát a decemberi csúcson mindenképpen lesz egy átfogó politikai vita az EU-orosz kapcsolatokról, hiszen dönteni kell, hogy mi legyen január 31-e után a szankciókkal. A magyar kormány álláspontja, azt hiszem, nem változott semmit ebben az ügyben, mi az egész szankciós rezsim bevezetését megelőző viták során elmondtuk, hogy mi úgy gondoljuk, hogy a szankciók Európát sokkal jobban fogják gyengíteni, mint Oroszországot, és nyilvánvalóan az orosz gazdaság is valamennyire érzi ennek a szankciónak a hatását, de alapvetően inkább az olaj- és gázárak alacsony szintje az, ami Oroszországot gyengíti. Tehát a szankciós rezsim fenntartása szerintünk Európa versenyképességét nem nagyon javítja, ezzel együtt Magyarország nem akart egy olyan tagállam lenni, amely 27 másik tagállammal szemben vétót emel az ügyben, az Unió egysége ugyanilyen fontos.

Támogatjuk azokat a politikai rendezési formációkat, mint például a normandiai formátum, ahol a francia, illetve a német kormány tárgyal az orosz, illetve az ukrán kormány képviselőivel, és nyilvánvalóan meghatározó lehet az, hogy az új amerikai adminisztráció milyen viszonyrendszert képzel el Oroszországgal, lesz-e valamiféle elmozdulás az amerikai-orosz kapcsolatokban. Tehát a magyar kormány álláspontja nem változott ebben az ügyben. Mi úgy gondoljuk, hogy gazdaságilag nekünk ez nagyon rossz csakúgy, mint az egész térségnek, Európának, és az lenne a jó, ha egy olyan politikai megállapodás születne, amely részeként egyébként Ukrajnának is teljesítenie kell azokat a feltételeket, amelyeket az úgynevezett minszki megállapodásokhoz kötöttek. Tehát így állunk most a kérdés elébe.

Valóban, ahogy elnök úr elmondta - és ezt köszönöm szépen - a hatásköri leosztásokat a kormányon belül, nem én foglalkozom elsősorban az uniós fejlesztési pénzekkel, de ezzel együtt természetesen nem akarok a válasz elől elmenekülni, azzal együtt, hogy nem feltétlenül a legszakmaibb választ fogja tőlem kapni, bár nyilvánvalóan ismerem ezeket a kérdéseket és a dossziékat. Valóban arról van szó, hogy az Unión belül is van egyfajta áttekintése annak, hogy az uniós fejlesztési pénzek kifizetésének a rendszere hogyan változzon. Egyrészt az auditok kapcsán a kedvezményezett országok részéről megfogalmazták azt, hogy az Európai Bizottság lehetőleg inkább egy preventív, proaktív tárgyalássorozatot folytasson az uniós tagállamokkal a tekintetben, hogy a pénzeknek a transzparens és a jogszabályoknak megfelelő felhasználása a Bizottság számára se legyen kifogásolható. Nem jó az a rendszer, amikor egy ex ante egyeztetés helyett egy ex post egyeztetést folytatnak, tehát hoznak egy döntést, amikor kimondják, hogy rossz volt a felhasználás, és akkor az egész programciklust borítja. Sokkal jobb lenne egy preventív rendszert kialakítani. Ebben valamennyi tagállam érintett.

Én részt vettem egy olyan vacsorán múlt héten a lengyel fejlesztési miniszter kezdeményezésére, ahol ott voltak a visegrádiak, a románok, a bolgárok, a szlovénok, a horvátok, a baltiak, és én úgy látom, hogy regionális összehasonlításban Magyarország még mindig talán a legjobban áll ebben a kérdésben. Nyilvánvalóan az iránycélokat lehet javítani. Azt hiszem, most tényleg nem merek pontos adatokat mondani, de 72 százalék körül áll a kiírások teljesítése, és jövő évben kezdődne meg az implementáció. Mi szeretnénk elérni azt, amit a 2007-2013-as ciklusban elértünk, ahol 108 százalékos volt az abszorpció. Tehát Magyarország, a magyar kormány...

ELNÖK: Bocsánatot kérek, csak megjegyzem Bana képviselőtársamnak, hogy jövő hétfőn vitanapot tartunk, úgyhogy ki fogjuk tárgyalni előlről-hátulról.

TAKÁCS SZABOLCS FERENC államtitkár (Miniszterelnökség): Világos. Illetve a közbeszerzések rendszerét próbálják úgy alakítani valamennyi kedvezményezett országban, hogy ez az uniós elvárásokkal szintetizáljon. Tehát valóban voltak itt az utóbbi hetekben egyeztetések, amely a közbeszerzési törvényt illeti, a közbeszerzési rendszert nemcsak Magyarországon, hanem mindenhol, tehát itt nem arról van szó, hogy Magyarországot valamilyen szempont miatt górcső alá vették volna. Egy generális egyeztetés zajlik, az online közbeszerzések rendszerét be kell vezetni, tehát az egészet egyszerűsíteni kell. Mi is azt gondoljuk, hogy az egyszerűsítés valóban mindenkinek az érdekét szolgálná, a kedvezményezettek, illetve az abban résztvevő érintettek szempontjait is segítené.

Nem tudom megmondani, a GINOP-audit mikor zárul le, de erre hétfőn a kollegám minden bizonnyal ad majd a képviselő úrnak egy pontos választ, én inkább nem mondok semmit, ahelyett, hogy valami dezinformációval látnám el önöket.

Azt hiszem, talán minden kérdésre válaszoltam. Ha nem, kérem, jelezzék. Köszönöm még egyszer.

ELNÖK: Köszönjük szépen államtitkár úrnak a részletes beszámolóját. Valóban, ahogy említettem, jövő héten egy vitanapot tartunk, 14.30-kor kezdődik, ott minden képviselőtársam elmondhatja a véleményét, és ott kiderül, hogy hogyan is állunk a mostani európai uniós pénzek felhasználásával.

Köszönöm szépen, államtitkár úr.

**Magyarországnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződése módosításának kezdeményezéséről szóló H/12842. számú határozati javaslat
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

Rátérünk a 3. napirendi pontra: Magyarországnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződése módosításának kezdeményezéséről szóló határozati javaslat, amit Magyar Zoltán, a Jobbik képviselője terjesztett elő. Itt majd döntenünk kell az önálló indítvány tárgysorozatba vételéről.

Tisztelt Bizottság! Emlékeztetem képviselőtársaimat, hogy bizottságunk nem először foglalkozik a termőföldszerzés és a csatlakozási szerződésünk kapcsolatával. A földszerzési moratórium lejártát követően hasonló indítvánnyal éltek képviselőtársaim, idén júniusban pedig az Európai Bizottság a földtörvény miatt Magyarország ellen keresetet indított az Európai Bíróságon éppen a földtörvény jogkorlátozónak vélt egyes rendelkezései miatt. A mostani indítványt, úgy tudom, Bana alelnök úr fogja ismertetni. Átadom a szót, tessék parancsolni!

Bana Tibor hozzászólása

BANA TIBOR (Jobbik), a bizottság alelnöke, előterjesztő: Így igaz. Köszönöm szépen elnök úr. Csatlakoztam előterjesztőként Magyar Zoltán frakciótársam javaslatához, ami Magyarországnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződése módosításának kezdeményezéséről címet viselő határozati javaslat, és ahogy arra elnök úr is utalt, a korábbiakban már volt szó erről itt a bizottság keretein belül és a plenáris ülésen, egyéb fórumokon is mi számtalan alkalommal felvetettük ennek szükségességét, hiszen azt gondoljuk, hogy termőföldünk magyar kézben tartása szempontjából elengedhetetlen lenne az Európai Unióhoz való csatlakozási szerződésünk megváltoztatása, melyben annak idején elképesztő módon a tőke szabad áramlása fejezetben került tárgyalásra és lezárásra a termőföld, nemzeti kincsünk kérdése.

Mi úgy látjuk - és pont a mai bizottsági ülésen más témáknál is előjött nemzeti önrendelkezésünknek az ügye -, hogy szuverenitásunk megtartása szempontjából rendkívül fontos lenne, hogy éljen ezzel a kezdeményezéssel a kormány. Valóban szintén jogosan hangozott el itt az előbb, hogy az Európai Unióval egyébként is a most hatályos földtörvény tekintetében zajlik egy nagyon komoly vita, összecsapás, ha lehet így fogalmazni, de mi a magunk részéről már akkor határozottan hangot adtunk annak az álláspontunknak, hogy az lehetne csak a tényleges és valós megoldás erre a kérdésre, ha megtörténne a csatlakozási szerződés módosítása. Ezért is kértük már akkor is és kérjük most ebben a határozati javaslatban is Magyar Zoltán frakciótársammal közösen azt, hogy haladéktalanul kezdje meg a magyar kormány a tárgyalásokat a 2003. április 16-án Athénban aláírt szerződés megváltoztatásáról. Az általános indokolást képviselőtársaim mindannyian olvashatták, annak a mélyebb részleteibe nem mennék bele.

Én nagyon remélem, hogy a nemzeti szuverenitásunkat szemünk előtt tartva támogatni fogják a Jobbiknak ezt a kezdeményezését, és ilyen módon lehetőség nyílik arra, hogy a kormány fellépését követően érdemi védelmet biztosítsunk termőföldünk számára. Köszönöm szépen.

Hozzászólás

ELNÖK: Köszönöm szépen alelnök úrnak. Megnyitom a vitát. Kinek van kérdése, véleménye? *(Nincs jelzés.)*

Engedjék meg, hogy röviden a Fidesz-KDNP álláspontját elmondjam. A mostani, a Jobbik által kezdeményezett határozati javaslatot a csatlakozási szerződés újrainvitására semmilyen formában nem támogatjuk. A csatlakozási szerződés nem egy konvencionális, kétoldalú nemzetközi szerződés, hanem az EU tagállamai és a csatlakozó tagállamok által közösen és együttesen elfogadott jogi instrumentum. A csatlakozási szerződés tárgyalása egy speciális kormányközi formációban történt, amelyet kifejezetten erre a célra hoztak létre.

Tehát a csatlakozási szerződések utólagos módosítására nincs külön eljárás, így ehhez - eltérő eljárás hiányában - az Európai Bizottság javaslata alapján valamennyi tagállam egyetértése kellene. Én megmondom őszintén, erre semmiféle politikai esélyt nem látunk. Ilyen kontextusban a csatlakozási szerződés módosításának a felvetése mindössze politikai retorikaként értelmezhető.

Egy ilyen javaslat országgyűlési támogatása azonban alkalmas lenne Magyarország és az uniós intézmények és tagállamok többsége közötti viszony markáns és tartós megromlásához. Úgy hiszem, ezt senki nem akarja.

Kérdezem, van-e még vélemény. *(Bana Tibor jelentkezik.)* Viszonzálás. Tessék parancsolni! *(Dr. Józsa István megérkezik a bizottság ülésére.)*

Bana Tibor reagálása

BANA TIBOR (Jobbik), a bizottság alelnöke, előterjesztő: Köszönöm, elnök úr. Ha már itt a politikai megfogalmazásokról meg a retorikai szólamokról beszélünk, akkor Orbán Viktor miniszterelnök fogalmazott úgy annak idején, hogy ha a Fidesz kormányra kerül, akkor a külföldieknek coki, nem fognak termőföldhöz jutni Magyarországon. Meg kell nézni, mondjuk, Vas megyét, Nyugat-Magyarországot, hogy a zsebszerződések által milyen szinten vásárolták fel osztrákok, szlovének és a többi, az országot. Tehát én azt gondolom, hogy erről azért ilyen vonatkozásban meglehetősen érdekes beszélni, meg ilyen választ adni.

Azt gondolom, meg kellene próbálni, a kormánynak ki kellene állnia. De egyébként akkor a kormánynak ott van arra lehetősége, hogy találjon valamilyen más formát arra, hogy a termőföld védelme érdekében tényleg érdemi és határozott lépéseket tegyenek. Azt látni lehet, tehát a korábbihoz képest ezt el kell ismerni a korrektség jegyében, hogy valóban szigorúbb lett a földtörvény, viszont én azt gondolom, hogy ebben a szabadságharcban tényleg el kellene menni a falig, vagy még azon túl is. A kormány korábban ilyen ígéretet tett. Sajnos a gyakorlatban azt láthatjuk, hogy ez nem így történik, bár számtalan más kérdésben is ez a helyzet. Én sajnálom, ha nem tudják támogatni ezt a tárgysorozatba vételt.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. A kormány már a fal mellett áll, hiszen az Európai Bizottság éppen túlságosan szigorúnak ítélte a magyar földtörvény és a Bíróságon van az ügy. Úgyhogy megtettük, ameddig el lehetett menni, elmentünk.

Tisztelt Képviselőtársaim! Akkor szavazást rendelék el. Ki az, aki támogatja az indítvány tárgysorozatba vételét. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)* Egy igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Nyolc nem szavazat, úgyhogy a tárgysorozatba vételt nem támogattuk. Köszönöm szépen.

Tisztelt Képviselőtársaim! Jelzem képviselőtársaimnak, hogy a soron következő ülésre holnap 8 óra 15 perckor, elég korán kerül sor. Mivel a korábban mára tervezett meghallgatást el kellett halasztanunk, a napirendi pont: tájékoztató Georgia, Koszovó, Törökország és Ukrajna vízummentességével összefüggő európai uniós tárgyalások állásáról. Jelzem az itt lévő szakértők számára, hogy zárt ülésen fogjuk ezt megtárgyalni. Az előterjesztő Csutora Zsolt, a Külgazdasági és Külügyminisztérium helyettes államtitkára.

Az ülés berekesztése

Megköszönöm képviselőtársaim részvételét, az ülést bezárom. Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 23 perc.)

Dr. Hörcsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Nánásiné Czapári Judit és Madarász Mária